

Предмети: сольфеджіо, гармонія

Група: оркестровий факультет, духові, бакалаври, 1 курс, група А

Викладач: доцент І. Г. Тукова

Шановні студенти,

продовження щотижневої системи завдань з курсів сольфеджіо і гармонія (методика дистанційного навчання). Роботи **надсилати**:

- у **зазначений** день,
- **до 18.00**,
- **тема листа**: прізвище студента,
- на початку листа бажано вітатися

на адресу: tukova@ukr.net

Кожне виконане завдання мною **фіксується** за традиційною для нашої групи системою.

Виконання завдань дистанційного навчання є **обов'язковим**.

Необхідно **залишатися зі мною на зв'язку** до тих пір, доки якість виконаного завдання надасть можливість його зарахувати.

Всі аудіо і нотні матеріали додаються до листа окремими файлами.

!!! Диктанти писати за методикою, що відпрацьовувалась в аудиторії. Максимальна кількість програвань – 10!

1. Завдання на тиждень з 27.04 до 04.05. Роботи надіслати 04.05.

Сольфеджіо: записати Диктант7, зробити аналіз за планом:

- тональний план,
- описати фактуру (кількість голосів, їх функції, визначити склад),
- визначити форму,
- над нотним станом проставити синтаксичні ліги;
- під нотним станом зробити гармонічний аналіз.

Диктант і аналіз **сфотографувати, надіслати**.

Диктант6 **вивчити** на пам'ять, **зробити** аудіозапис, **надіслати** (голос, що співати, буде визначено для кожного студента індивідуально після моєї перевірки Диктанту6).

Гармонія:

Тема: Енгармонічна модуляція. Енгармонічна модуляція за допомогою малого мажорного септакорду.

Написати модуляційний план двох енгармонічних модуляцій за допомогою малого мажорного септакорду. План **має включати показ** початкової тональності, **модулювання, закріплення** в заключній тональності. Всі **акорди** мають бути **підписаними**. Ритмічне оформлення **не потрібно**. Похідну і заключну тональності див. нижче (індивідуально для кожного студента).

Модуляція за допомогою малого мажорного септакорду переважно відбувається в тональності тритонового (наприклад, C-dur–Fis-dur), малосекундового (наприклад, C-dur–h-moll), великосекундового (наприклад, C-dur–B-dur) співвідношення тонічних тризвуків.

Методика створення енгармонічної модуляції:

1 варіант: у початковій тональності потрібно взяти V7 і прирівняти його до якогось з акордів несправжнього V7 у заключній тональності:

2 варіант: у заключній тональності потрібно взяти V7 і прирівняти його до якогось з акордів несправжнього V7 у початковій тональності:

3 варіант: у заключній тональності взяти альтерований IV65 (цей акорд безпосередньо розв'язується у K64) і прирівняти його до якогось з акордів несправжнього V7 у початковій тональності:

У модуляційних планах можна використовувати будь-які з наведених вище варіантів прирівнювання малого мажорного септакорду.

Індивідуальне завдання за першою і заключною тональностями:

Телеглов А. – G-dur–As-dur, G-dur–cis-moll

Кулик М. – D-dur–Es-dur, D-dur–As-dur

ЯКОВЛЮК М. – A-dur–B-dur, A-dur–Es-dur

Лещин Х. – E-dur–F-dur, E-dur–B-dur

Слюсар О. – F-dur–E-dur, F-dur–H-dur

Варшавска К. – В-dur–А-dur, В-dur–е-moll

Датчук А. – d-moll–cis-moll, d-moll–As-dur

Віхоть П. – g-moll–fis-moll, g-moll–cis-moll

ЯВНИЙ Г. – f-moll–e-moll, f-moll–H-dur

Зубков А. – b-moll–A-dur, b-moll–e-moll

Бойко Р. – e-moll–Es-dur, e-moll–B-dur

Ляснік М. – h-moll–B-dur, h-moll–F-dur

Савкин А. – fis-moll-f-moll, fis-moll-c-moll

Волянюк А. – cis-moll–c-moll, cis-moll–g-moll

Ваславський К. – gis-moll–g-moll, gis-moll–d-moll

Модуляційні плани сфотографувати, надіслати.

2. Гармонічний аналіз: Ф. Шопен, Ноктюрн №13 (ор.48, №1). Нотний текст дивитись наприкінці файлу.

Наведений фрагмент твору **скопіювати** окремим файлом, **визначити**:

- тональний план,
- типи модуляційних переходів або моменти співставлення тональностей,
- межі експозиційного періоду,
- підписати акорди.

Звернути увагу на гармонічний ритм (зміна акордів переважно відбувається двічі на такт).

Надіслати окремим файлом.

2. Завдання на тиждень з 04.05 до 11.05. Роботи надіслати 11.05.

Сольфеджіо: записати Диктант8, зробити аналіз за планом:

- визначити лад верхнього і нижнього голосу (за звукорядом),
- описати фактуру (кількість голосів, їх функції, визначити склад),
- визначити форму,
- над нотним станом проставити синтаксичні ліги.

Диктант8 і аналіз **сфотографувати, надіслати**.

Диктант7 **вивчити** на пам'ять, **зробити** аудіозапис, **надіслати** (голос, що співати, буде визначено для кожного студента індивідуально після моєї перевірки Диктанту7).

Гармонія:

Тема: Контрольна робота № 2. Теми: ступені спорідненості тональностей, види модуляційних переходів, енгармонічна модуляція.

У контрольній роботі будуть запропоновані як теоретичні, так і практичні питання щодо зазначених тем.

УВАГА!!! Контрольна робота буде надіслана кожному студенту індивідуально на електронну адресу **11.05. о 10.00**. Виконані контрольні роботи мають бути надісланими на мою електронну адресу не пізніше **12.00 11.05**.

Контрольні роботи оцінюються за шкалою в 100 балів.

3. Завдання на тиждень з 11.05 до 18.05. Роботи надіслати 18.05.

Сольфеджіо: записати Диктант9. Зробити запис на трьох нотних рядках у відповідності до шарів фактури: два верхні мелодичні голоси, середній голос, два нижній голоси.

Зробити аналіз за планом:

- тональний план,
- описати фактуру (кількість голосів, їх функції, визначити склад),
- визначити форму,
- над нотним станом проставити синтаксичні ліги
- під нотним станом зробити гармонічний аналіз.

Диктант9 і аналіз **сфотографувати, надіслати**.

Диктант8 **вивчити** на пам'ять, **зробити** аудіозапис, **надіслати** (голос, що співати, буде визначено для кожного студента індивідуально після моєї перевірки Диктанту8).

Гармонія:

Тема: Об'єднана мажоро-мінорна система.

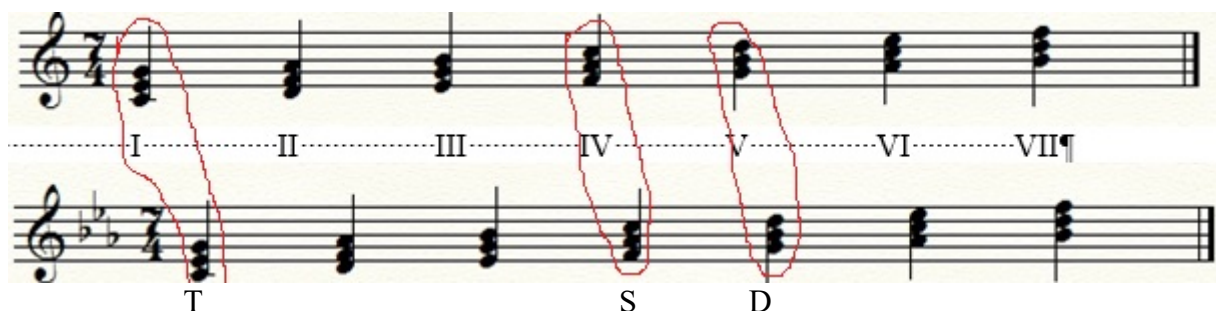
Література: Підручник гармонії (Бригада), Тема 49. Бершадська Т., Лекції по гармонії. Ленинград: Музыка, 1985. С. 106–113.

Розширення діатонічної системи може відбуватися різними шляхами. Перший з них нам вже відомий – це альтерація. Завдяки альтернаційним акордам і, відповідно, зміні ладового тяжіння, діатонічна система починає руйнуватися так би мовити з середини.

Інший шлях, це поєднання різних діатонічних мажоро-мінорних систем з проникненням та взаємодією на рівних умовах їх акордів. Таких систем є три:

- Однойменна мажоро-мінорна система.
- Паралельна мажоро-мінорна система.
- Однотерцієва мажоро-мінорна система.

Однойменна мажоро-мінорна система поєднує акорди однойменних тональностей (прошу звернути увагу на ключові знаки):

Особливістю однойменної системи є те, що вона зберігає основний функційний зв'язок і є достатньо сильно централізованою. Як видно з прикладу, основні тризвуки I, IV, V ступенів співпадають за висотою. Єдине, що змінюється, це їх ладовий нахил. Більших змін зазнають побічні тризвуки II, III, VI, VII. Як бачимо друга ступінь ще збігається а третя, шоста і сьома змінюють висоту (УВАГА КЛЮЧОВІ ЗНАКИ !!!).

Ускладнення мажору почалося з використання гармонічної субдомінанти. Поступово вона підтягла інші акорди субдомінантової групи.

Таким чином до мажору входить повністю вся субдомінантова група з однойменного мінору.

Значно пізніше до мажору входить ще один акорд з однойменного мінору, його мінорна домінанта і так само підтягує за собою інші акорди цієї групи.

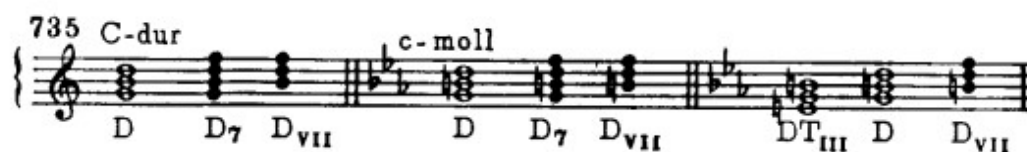

Наприклад:

Всі ці акорди використовуються в тих самих функційних умовах, що і акорди мажору.

Ускладнення мінору акордами однойменного мажору почалося з використання мажорної (гармонічної) доміанти. Далі процес йшов так само:

I, відповідно, поява в мінорі на нових стилістичних засадах мажорної субдомінанти розширила і субдомінантову групу.

Поєднання двох систем надає новій мажоро-мінорній системі наступного вигляду

Однак при всьому ускладненні за однією з тонік закріплюється певне домінування. В залежності від того яка тоніка привалює – мажорна чи мінорна – система може визначатися як мажоро-мінорна або міноро-мажорна.

Як і в звичайних системах, кожний з варіантів ступенів системи може з'являтися зі своєю побічною доміантою завдяки чому розширюється коло можливих відхилень:

Всі варіанти акордів можуть бути використані як у вигляді тризвуків (з оберненням), так і у вигляді септакордів (з оберненням).

Домашнє завдання:

1. Письмове завдання № 7:

написати п'єсу в жанрі прелюдії (фактурна модель: Ф. Шуберт, Соната ля-мінор, ор. 42, 4 ч. /вона була опрацьована в курсі сольфеджіо/), у формі періоду єдиної будови із використанням акордів однойменної мажоро-мінорної або міноро-мажорної системи. Тональність обирається студентом довільно. Всі використані в прелюдії співзвуччя підписати.

2. Гармонічний аналіз: Ф. Шуберт, Соната Ля-мажор DV-664, 1 ч., побічна партія (фрагмент). Нотний текст дивитись наприкінці файлу.

Наведений фрагмент твору **скопювати** окремим файлом, **визначити**:

- тип системи (мажоро-мінорна або міноро-мажорна),
- домінуючу тональність;
- підписати акорди.

Надіслати окремим файлом.

Завдання на тиждень з 18.05 буде надано 18.05.

62
À Mademoiselle LAURA DUPERRÉ.
Nocturne.
F. CHOPIN, Op. 48, № 1.

Lento.
mezza voce.

13.

Re. * Re. * Re. * Re. * Re. * Re. * Re. * Re. *

Re. * Re. * Re. * Re. * Re. * Re. * Re. *

Re. * Re. * Re. * Re. * Re. * Re. * Re. *

Шуберт, Соната Ля-мажор, 1 ч., фрагмент

This image displays a musical score for a fragment of the first movement of Franz Schubert's Sonata in A major. The score is written for piano and consists of four systems of staves. Each system contains a grand staff with a treble and bass clef. The key signature is A major (two sharps: F# and C#), and the time signature is 3/4. The notation includes various musical elements such as eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings like 'p' (piano). Fingerings are indicated by numbers 1-5. Trills are marked with a '3' and a trill symbol. Slurs are used to group notes. The first three systems are fully notated, while the fourth system is partially obscured by a large white rectangular box on the right side.